

tist taget tror jeg ikke, at hele Erstatnings- spørgsmaalet har saa overmaade meget at sige. Det er saa overordentlig sjeldent, vistnok ogsaa her i Kjøbenhavn, at der bliver Spørgsmaal om, at det Offentlige kan faae nogen Erstatning for den Hjælp, det har ydet En eller Anden. Men det, som hos mig vækker større Betænkelighed, er den indirekte Følge, som jeg tror, at dette Lovforslag vil have; thi det vil fremtræde som et Udtryk af en almindelig Tilbøielighed til at slappe eller mildne den Modvægt, som jeg tror, at det er gavnligt, at der sættes ind, at Statsborgere søge ind under det offentlige Fattigvæsen. Det er min Overbevisning, at det er en af de største Ulykker, der kan hænde nogen Mand, naar han ikke kan hjælpe sig selv, og jeg tror, at han har godt af, at der føres en vis Modstand, for at han ikke for Aet skal give efter for Trykket og ty til det Offentlige med Betsjendelse om, at han ikke længere kan staa paa egne Ben. Nu frygter jeg for, at dette Lovforslag vil af Mange blive opfattet, som om det dog i Fremtiden ikke har saa meget at betyde at ty til Fattigvæsenet; det forekommer mig, at Lovforslaget, som det foreligger, ligesom sætter en Præmie for at ty dertil, thi, i Modsætning til det Tidligere, vil det nu efter 5 Mars Forløb blive Reglen; at det vil være ganske glemt, at man har været under Fattigvæsenet. Jeg vilde langt foretrække, at man satte Præmie for, at den, der havde søgt det offentlige Fattigvæsen, inden en vis Tid betalte igjen, hvad han havde faaet, og at Reglen altsaa blev sat saaledes, at, om en Mand tyede til det offentlige Fattigvæsen, skulde ikke blive af nogen Betydning for den Paagældendes Stilling i det Hele, naar han inden Udløbet af 5 Aar betalte Understøttelsen tilbage; hvis dette derimod ikke skete, mener jeg, at der kunde være rimelig Grund til at sige, at saa kunde man ikke indrømme ham de samme Rettigheder som de øvrige Statsborgere, der hidtil have kunnet begaa sig og klare for sig. Det er, som sagt, een meget væsentlig Betænkelighed, jeg har ved det foreliggende Lovforslag. Men naar jeg saaledes ser hen til den Anledning, hvori dette Lovforslag er kommet frem, kan jeg heller ikke

afvænke Lovforslaget min Sympathi. Ganske vist have mine to ærede Sidemænd undgaaet de farlige Stjer, som Grundloven stillede for Lovforslaget, saaledes som det blev indbragt; men det er jo ikke nogen Hemmelighed, og det erkjendes jo ogsaa af de to nævnte Medlemmer, hvad Hensigten med Lovforslaget egentlig er, nemlig efter 5 Mars Forløb at skaffe Folk, der have staaet under det offentlige Fattigvæsen, deres politiske Rettigheder tilbage. Nu skal jeg for mit Bedkommende sige, at jeg meget gjerne skulde være med dertil, hvis jeg troede, at der virkelig var Trang tilstede i saa Henseende; men det er min Overbevisning, at saaledes som Forholdene ere, er der mellem de Paagældende aldeles ikke nogen Trang til at komme til fuld Nydelse af de politiske Statsborgerrettigheder. Det, som der er Trang til, og som de ville sætte Pris paa, er af ganske anden Art, nemlig, at den Lovgivende Magt sørge for, at man i Tide tager denne Klasse af Medborgere under Arme, om muligt forhindrer, at de komme ind under det offentlige Fattigvæsen, og naar de desuagtet ere komne ind derunder, at man saa sørger for, at de snarest muligt kunne komme ud deraf igjen, komme paa Fode igjen, eller under alle Omstændigheder sørger for, at de, saalænge de maa blive under Fattigvæsenet, blive behandlet i alle Henseender paa den Maade, man efter Tidens nuværende Fordringer maa anse for forsvarligt. Men tror man, at man tilfredsstiller nogen virkelig Trang hos Folk, der have nydt Fattigunderstøttelse, blot ved at give dem politiske Rettigheder, er det min fulde Overbevisning, at man tager fejl, og disse Folk ville efter min Mening med Føje kunne sige, at de have faaet Stene for Brød. Jeg kan derfor af de Grunde, jeg har tilladt mig at udtale, ikke stemme for dette Lovforslag, hvad enten de foreslaaede Endringer blive vedtagne eller ikke.

Winther: Da det ærede Medlem er saavelvænt stemt mod de Medborgere, hvem dette Lovforslag angaar, og da han anser det for saa urigtigt, at der findes en Bestemmelse, som han finder saa haard, nemlig den om Erstatningspligten, vilde jeg have fundet det